

Četvrtak, 15. studenog 2018.

P8_TA(2018)0461

Stanje ljudskih prava u Bangladešu**Rezolucija Europskog parlamenta od 15. studenoga 2018. o stanju ljudskih prava u Bangladešu (2018/2927(RSP))**

(2020/C 363/11)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Bangladešu od 6. travnja 2017. ⁽¹⁾ i 26. studenoga 2015. ⁽²⁾,
- uzimajući u obzir svoju rezoluciju od 14. lipnja 2017. o trenutačnom stanju provedbe Pakta o održivosti za Bangladeš ⁽³⁾ i uzimajući u obzir Komisijino tehničko izvješće o stanju od 28. rujna 2018.,
- uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. travnja 2017. o vodećoj inicijativi EU-a za odjevnu industriju ⁽⁴⁾,
- uzimajući u obzir Sporazum iz 2001. o suradnji između Europske zajednice i Narodne Republike Bangladeša o partnerstvu i razvoju ⁽⁵⁾,
- uzimajući u obzir Konvenciju Međunarodne organizacije rada o slobodi udruživanja i zaštiti prava na organiziranje,
- uzimajući u obzir Pakt o održivosti za kontinuirano unapređenje radnih prava i sigurnosti tvornica u industriji konfekcijske odjeće i pletenine u Bangladešu,
- uzimajući u obzir bangladeški Sporazum o protupožarnoj zaštiti i sigurnosti zgrada iz 2013., obnovljen 2018.,
- uzimajući u obzir zajedničku lokalnu izjavu koju su voditelji misija država članica EU-a, Delegacije Europske unije te voditelji misija Norveške i Švicarske 27. rujna 2018. dali o bangladeškom Zakonu o digitalnoj sigurnosti,
- uzimajući u obzir nacionalno izvješće od 26. veljače 2018. podneseno Vijeću UN-a za ljudska prava za Univerzalni periodični pregled za Bangladeš,
- uzimajući u obzir Međunarodnu konvenciju o zaštiti svih osoba od prisilnog nestanka, koju je Opća skupština UN-a donijela 20. prosinca 2006. i koja je stupila na snagu 23. prosinca 2010.,
- uzimajući u obzir vodeća načela UN-a o poslovanju i ljudskim pravima, koja je Vijeće UN-a za ljudska prava odobrilo 16. lipnja 2011.,
- uzimajući u obzir Opću deklaraciju o ljudskim pravima iz 1948.,
- uzimajući u obzir Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima iz 1966.,
- uzimajući u obzir Konvenciju UN-a o pravima djeteta,
- uzimajući u obzir Nacionalni akcijski plan Bangladeša za iskorjenjivanje dječjih brakova za razdoblje 2015. – 2021.,

⁽¹⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 6. travnja 2017. o Bangladešu, uključujući dječje brakove (SL C 298, 23.8.2018., str. 65.).

⁽²⁾ Rezolucija Europskog parlamenta od 26. studenoga 2015. o slobodi izražavanja u Bangladešu (SL C 366, 27.10.2017., str. 135.).

⁽³⁾ SL C 331, 18.9.2018., str. 100.

⁽⁴⁾ SL C 298, 23.8.2018., str. 100.

⁽⁵⁾ SL L 118, 27.4.2001., str. 48.

Četvrtak, 15. studenog 2018.

- uzimajući u obzir preporuke sa 17. sjednice Stalnog foruma Ujedinjenih naroda za pitanja autohtonog stanovništva,
 - uzimajući u obzir svjetski indeks slobode medija za 2018.,
 - uzimajući u obzir bangladeški Zakon o digitalnoj sigurnosti iz 2018.,
 - uzimajući u obzir bangladeški Zakon o informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji (IKT), a posebno njegov odjeljak 57.,
 - uzimajući u obzir Smjernice EU-a o ljudskim pravima koje se odnose na slobodu izražavanja na internetu i izvan njega od 12. svibnja 2014.,
 - uzimajući u obzir članak 135. stavak 5. i članak 123. stavak 4. Poslovnika,
- A. budući da EU ima dugogodišnje odnose s Bangladešom, među ostalim i u okviru Sporazuma o suradnji za partnerstvo i razvoj; budući da su poštovanje i promicanje ljudskih prava i demokratskih načela temelj domaće i međunarodne politike obiju strana te da moraju biti ključan dio vanjskog djelovanja EU-a;
- B. budući da se u posljednjih nekoliko godina u Bangladešu pojačalo represivno djelovanje prema pripadnicima civilnog društva, među ostalim prema političkim aktivistima, sindikalistima, novinarima, studentima, braniteljima ljudskih prava i pripadnicima manjina; budući da su stručnjaci UN-a za ljudska prava i međunarodne skupine za ljudska prava izvijestili da je u Bangladešu vidljiv jasan obrazac u pogledu izvansudskih pogubljenja, masovnih proizvoljnih uhićenja i prisilnih nestanaka, primjerice u slučajevima Marofa Zamana i Mira Ahmada Bin Quassema;
- C. budući da je Bangladeš od 180 zemalja na 146. mjestu Svjetskog indeksa slobode medija; budući da su u Bangladešu i dalje raširena kršenja temeljnih sloboda i ljudskih prava, posebno nasilje, zlostavljanje, zastrašivanje i cenzura usmjereni protiv novinara i blogera; budući da se tijekom proteklih nekoliko godina bangladeški zakon o IKT-u, a posebno njegov odjeljak 57., koristio za uhićenje i kazneni progon aktivista i novinara koji su kritizirali vladu;
- D. budući da Zakonom o digitalnoj sigurnosti, koji je parlament Bangladeša donio 19. rujna 2018., nije izmijenjen odjeljak 57. Zakona o informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji, unatoč brojnim kritikama koje su uputili bangladeški novinari i aktivisti za građanska prava te međunarodna zajednica;
- E. budući da je međunarodno priznati i nagrađivani bangladeški fotoreporter Shahidul Alama, učitelj i aktivist, nasilno otet iz svoga doma 5. kolovoza 2018. i zatočen na temelju Zakona o IKT-u, nakon što je javno izrazio mišljenje o nedavnim studentskim prosvjedima u Bangladešu i kritizirao vlasti zbog pribjegavanja sili; budući da se on i dalje nalazi u pritvoru te da mu je izlazak uz jamčevinu nekoliko puta odbijen; budući da postoje navodi o tome da mu se ne pruža odgovarajuća liječnička skrb i da je podvrgnut mučenju;
- F. budući da vlada na terorističke napade odgovara neumoljivim pristupom „nulte tolerancije”; budući da je u Bangladešu blokiran pristup mobilnim mrežama i da sigurnosne snage te zemlje navodno pokušavaju na međunarodnom tržištu kupiti opremu za elektronički nadzor; budući da je vlada Bangladeša pokrenula intenzivnu i intruzivnu kampanju nadzora i praćenja društvenih mreža;
- G. budući da bi se izbori u Bangladešu trebali održati 30. prosinca 2018.; budući da čelnica oporbe i bivša premijerka Khalama Zia trenutačno služi desetogodišnju zatvorsku kaznu zbog korupcije te se stoga ne može kandidirati na izborima; budući da ona opovrgava te optužbe i da njezini pristalice tvrde da su one politički motivirane;
- H. budući da su žene i djevojčice u Bangladešu izložene visokoj razini nasilja; budući da je stopa dječjih brakova u Bangladešu najviša u Aziji i jedna od najviših u svijetu; budući da je 2017. vlada Bangladeša donijela Zakon o ograničavanju dječjih brakova kojim se uvode iznimke u „posebnim slučajevima”, a da pritom za te slučajeve nisu utvrđeni kriteriji, kao ni minimalna dob za takve brakove;

Četvrtak, 15. studenog 2018.

- I. budući da se u Bangladešu za više kaznenih dijela izriče smrtna kazna; budući da je 2017. pogubljeno šest osoba;
- J. budući da je ove godine u području Chittagong Hill Tracts zabilježen porast slučajeva nasilja, posebno nad ženama pripadnica autohtonih naroda, kao i slučajeva uznemiravanja i uhićenja aktivista za ljudska prava;
- K. budući da je EU glavni trgovinski partner Bangladeša i da ta zemlja, s obzirom na to da pripada skupini najmanje razvijenih zemlja, ima najpovoljniji mogući režim u okviru općeg sustava povlastica EU-a, točnije sustav „Sve osim oružja”;
- L. budući da Bangladeš od 2024. više ne bi trebao imati status najmanje razvijene zemlje; budući da je međuvremenu potrebno ubrzati reforme u području ljudskih prava i prava radnika, što se odnosi i na iskorjenjivanje dječjeg rada; budući da i dalje postoje razlozi za zabrinutost u pogledu odredbi bangladeškog Zakona o radu i Nacrta zakona o zonama za proizvodnju namijenjenu izvozu;
- M. budući da su u okviru Pakta o održivosti predstavnici globalnih marki odjeće, trgovaca i sindikata potpisali Sporazum o protupožarnoj zaštiti i sigurnosti zgrada u Bangladešu; budući da je zasad manje od pola tvornica koje su obuhvaćene Sporazumom do kraja provelo odgovarajuće sigurnosne mjere; budući da je taj Sporazum istekao 2018., unatoč tome što još mnoga toga nije postignuto; budući da je taj Sporazum zamijenjen prijelaznim sporazumom koji će biti na snazi tri godine;
- N. budući da je potrebno podržati Sporazum i svim stranama omogućiti da nesmetano nastave svoj rad, i nakon studenog 2018.; budući da su vlada Bangladeša i njezina koordinacijska jedinica za pomoć riječju i djelom dokazali da su ispunili uvjete spremnosti i da te vrste inicijativa u vezi s odgovornim poslovnim ponašanjem možda više neće biti potrebne;
- O. budući da se Bangladeš 2018. suočio s masivnim priljevom od više od 700 000 izbjeglica iz etničke skupine Rohingya koje su bježale od etničkog čišćenja koje je provodila burmanska vojska i kojima je i dalje hitno potrebna humanitarna pomoć; budući da su Bangladeš i Mjanmar 30. listopada 2018. sklopili sporazum o početku repatrijacije pripadnika naroda Rohingya u Mjanmar sredinom studenog, i to bez savjetovanja ili sudjelovanja Agencije UN-a za izbjeglice (UNHCR);
1. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog pogoršanja stanja ljudskih prava u Bangladešu, a posebno zbog stalnog pritiska na slobodu izražavanja i okupljanja usmjerenog protiv medija, studenata, aktivista i oporbe; osuđuje uhićenja osoba i nasilje nad njima zbog toga što ostvaruju slobodu izražavanja i kritiziraju vladu; iznimno je zabrinut zbog izvješća o tome da je mučenje postala endemska pojava;
 2. napominje da je u Univerzalnom periodičnom pregledu UN-a iz svibnja 2018. Bangladešu upućena pohvala zbog njegova „iznimnog napretka” u poboljšanju stanja ljudskih prava u posljednjih nekoliko godina; apelira na vladu Bangladeša da provede preporuke iz Univerzalnog periodičnog pregleda, osobito u područjima kao što su neovisnost pravosuđa, građanska i politička prava, sloboda medija, ekonomska, socijalna i kulturna prava te prava žena i djevojčica;
 3. potiče bangladeške vlasti da provedu neovisne istrage o izvješćima u vezi s izvansudskim pogubljenjima, prisilnim nestancima i prekomjernoj primjeni sile, među ostalim u slučajevima Maroofa Zamana te Mira Ahmada Bin Quasema te da odgovorne izvedu pred sud u skladu s međunarodnim normama; nadalje, poziva Bangladeš da ratificira Međunarodnu konvenciju o zaštiti svih osoba od prisilnog nestanka te da njezine odredbe uvrsti u nacionalno pravo;
 4. poziva bangladeške vlasti da odmah i bezuvjetno oslobode Shahidula Alama i odbace sve optužbe protiv njega i omoguće mu da nastavi svoj legitiman rad u području ljudskih prava; insistira na tome da bangladeške vlasti moraju poduzeti sve potrebne mjere kako bi se zajamčio fizički i psihički integritet i sigurnost Shahidula Alama kao i sigurnost njegove obitelji te zajamčiti da se tijekom pritvora prema njemu postupa na način koji je u skladu s međunarodnim načelima i normama; poziva bangladeške vlasti da odmah pokrenu javnu istragu navoda o mučenju Shahidula Alama te da počinitelje privedu pravdi;

Četvrtak, 15. studenog 2018.

5. izražava duboku zabrinutost zbog Zakona o informacijskim i komunikacijskim tehnologijama koji već snažno utječe na rad novinara, blogera i komentatora, ali i u skladu s kojim se kažnjava legitimno ostvarivanje prava na slobodu izražavanja svih pojedinaca, među ostalim i na društvenim medijima; smatra da odjeljak 57. Zakona o informacijskim i komunikacijskim tehnologijama nije u skladu s temeljnim pravom na slobodu izražavanja i pošteno suđenje;
6. izražava duboko žaljenje zbog odluke vlade da uoči nacionalnih izbora 2018. donese Zakon o digitalnoj sigurnosti kojim se zapravo proširuju i jačaju ovlasti policije za zatiranje slobode govora, među ostalim i na društvenim medijima; poziva bangladeške vlasti da hitno revidiraju Zakon o digitalnoj sigurnosti i Zakon o informacijskim i komunikacijskim tehnologijama te da ih usklade s međunarodnim konvencijama o ljudskim pravima čiji je potpisnik Bangladeš;
7. izražava nadu da će, kako bi građani dobili mogućnost stvarnog političkog odabira, sljedeći opći izbori biti mirni, transparentni i participativni; poziva sve političke snage da se tijekom izbornog razdoblja suzdrže od svake vrste nasilja ili poticanja na nasilje;
8. cijeni konstruktivnu ulogu Bangladeša koji je u teškim okolnostima prihvatio izbjeglice iz etničke skupine Rohingya; apelira na vlasti da osiguraju više zemljišta kako bi se smanjila prenapučenost te da poboljšaju bijedne uvjete u kampovima; apelira na vlasti da ublaže birokratska ograničenja koja nameću humanitarnim organizacijama; apelira na vlade Bangladeša i Mjanmara da odmah preispitaju odluku o početku repatrijacije izbjeglica iz etničke skupine Rohingya jer još nisu ispunjeni uvjeti za siguran, dostojanstven i dobrovoljni povratak;
9. poziva EU i ostale međunarodne donatore da pojačaju svoje napore za osiguravanje potrebne financijske i materijalne pomoći za izbjegličke kampove pripadnika naroda Rohingya u Bangladešu;
10. ustraje u tome da Bangladeš ispuni svoje obveze u okviru sustava „Sve osim oružja” koje se odnose na demokraciju, ljudska prava i vladavinu prava;
11. ponavlja svoj poziv na ukidanje smrtne kazne u Bangladešu;
12. izražava ozbiljnu zabrinutost zbog poništenja prijelaznog sporazuma koji bi trebao proizvoditi učinke od 30. studenog 2018.; napominje da koordinacijska jedinica za pomoć još nema kapacitet za praćenje i provedbu zdravstvenih i sigurnosnih zahtjeva, što snažno utječe na sigurnost i prava tvorničkih radnika; apelira na vladu Bangladeša da odmah prizna i provede prijelazni sporazum i pokaže veću spremnost za preuzimanje svih zadataka iz tog Sporazuma; poziva donatore da podrže vladu Bangladeša kako bi se to omogućilo; nadalje, poziva Komisiju i Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) da zajedno s koordinacijskom jedinicom za pomoć i dalje radi na izgradnji kapaciteta;
13. poziva vladu Bangladeša da izmijeni bangladeški Zakon o radu i njegova provedbena pravila te da ih uskladi s normama Međunarodne organizacije rada, kao i da omogući potpunu slobodu udruživanja; poziva vladu Bangladeša da poduzme potrebne korake kako bi se svi slučajevi diskriminacije sindikata, među kojima i slučajevi nasilja i zastrašivanja, učinkovito rješavali;
14. zabrinut je što, iako Zakon o ograničavanju dječjih brakova iz 2017. uključuje odredbe o jačanju prevencije i progonu počinitelja kaznenih djela, on sadrži i klauzulu kojom se dopušta sklapanje braka osobama mlađim od 18 godina u posebnim okolnostima uz pristanak roditelja i dopuštenje suda; poziva na hitno uklanjanje tih nedostataka u interesu zaštite djece;

Četvrtak, 15. studenog 2018.

15. apelira na bangladeške vlasti da se nastave suočavati s izazovima u području ljudskih prava; napominje da će se o pitanjima iz područja ljudskih prava raspravljati u prvoj polovici 2019. u okviru Zajedničke komisije EU-a i Bangladeša;
 16. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji, potpredsjednici Europske komisije/Visokoj predstavnici Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, posebnom predstavniku EU-a za ljudska prava te vladi i parlamentu Bangladeša.
-